

Specialiosios
pedagogikos
ir psichologijos
centras

ŠVIETIMO
IR MOKSLO
MINISTERIJA

Mūsų progimnazijoje 2017 – 2018 m. m. bus pradėta taikyti *Olweus patyčių prevencijos programa*. Ši programa paremta daugybe mokslinių tyrimų, be to, ji efektyviai mažina patyčių atvejų skaičių mokyklose. Ši programa taip pat padeda paversti progimnaziją saugesne ir geresne vieta, kurioje mokiniai gali ramiai mokytis. Programos trukmė – 18 mėnesių.

Norėdami užkirsti kelią ir sustabdyti patyčias mūsų progimnazijoje, turėsime dirbti kartu ir bendradarbiauti.

Kas yra *Olweus patyčių prevencijos programa*?

Olweus patyčių prevencijos programa (OPPP) skirta patyčių prevencijai ir patyčių atvejų skaičiaus mažinimui visų ugdymo pakopų mokyklose. OPPP nėra ugdymo programos dalis, ji skirta patyčių problemai visoje progimnazijoje, klasėje arba bendruomenėje spręsti ir individualiam darbui patyčių atveju. Programa skatina jus pažvelgti į patyčias kitu kampu, vertinant jas kur kas rimčiau nei kad įprastą netinkamą elgesį. Reikia nemažai pastangų, norint pakeisti požiūrį į patyčias

Štai kas atliekama taikant programą įvairiose srityse:

I. Programos taikymas visoje mokykloje

- Mokytojai ir kiti progimnazijoje dirbantys asmenys apmokomi taikyti ir naudoti programą sprendžiant patyčių problemą.
- Progimnazijos koordinacinis komitetas prižiūri ir kontroliuoja programos taikymo procesą.
- Mokiniai turės užpildyti klausimyną, taip bus renkama informacija apie patyčių atvejų skaičių bei patyčių pobūdį ir formą mūsų progimnazijoje.
- Visi mokiniai privalės laikytis šių keturių prieš patyčias nukreiptų elgesio progimnazijoje taisyklių:
 1. Mes nesityčiosime iš kitų.
 2. Mes stengsimės padėti tiems, iš kurių tyčiojasi.
 3. Mes stengsimės bendrauti su tais, kurie yra atstumti.
 4. Sužinoję, kad iš kažko tyčiojasi – pasakysime suaugusiems ir namuose, ir progimnazijoje.
 - Progimnazijos darbuotojai stengsis užtikrinti, jog visos vietos progimnazijoje, kuriose dažniausiai įvyksta patyčios, būtų nuolat stebimos.
 - Bus organizuojami visos progimnazijos mokinių tėvų susirinkimai ir renginiai, skirti mokiniams ir jų tėvams.

II. Programos taikymas klasėje

- Mokiniams bus aiškinamos ir dėstomos keturios prieš patyčias nukreiptos elgesio progimnazijoje taisyklės.

- Bus organizuojamos klasės valandėlės, kurių metu mokiniai galės pasikalbėti apie tai, kas yra patyčios. Mokiniai sužinos, kodėl vyksta patyčios. Jie taip pat sužinos, kad patyčių atveju (jei tapo patyčių liudininku ar nukentėjo nuo jų) geriausia kreiptis pagalbos į suaugusįjį.
- Mokytojai naudos teigiamą pastiprinimą, jei mokiniai laikysis prieš patyčias nukreiptų taisyklių, jei taisyklių nebus laikomasi, mokiniai gali tikėtis neigiamų pasekmių už netinkamą elgesį.
- Mokytojai stengsis paversti klases jaukia ir saugia vieta mokiniams.

III. Individualus darbas su mokiniais, kurie tyčiojasi iš kitų, ir su tais, kurie nukentėjo nuo patyčių

- Mokytojai ir kiti progimnazijoje dirbantys asmenys bus apmokyti, kaip susitvarkyti su patyčių situacija ir kaip reikėtų dirbti su mokiniais, kurie su ja susiję.
- Mokiniai, kurie tyčiojasi iš kitų, turėtų kuo greičiau sulaukti neigiamų savo elgesio pasekmių.
- Progimnazijos darbuotojai turėtų palaikyti mokinius, kurie tapo patyčių objektais. Jiems bus paaiškinta, kaip elgtis, kad patyčios liautųsi.
- Mokytojai ar kiti progimnazijos darbuotojai susitiks su mokiniu, kurie tyčiojosi, ir tu, kurie tapo patyčių aukomis, tėvais.

IV. Darbas bendruomenėje

- Mūsų progimnazija ieškos būdų, kurie padėtų bendradarbiauti su bendruomenės nariais ir propaguoti bei skatinti prieš patyčias nukreiptą politiką bendruomenėje.

KAS YRA PATYČIOS?

Patyčios – tai, kai kas nors nuolat ir tyčia sako arba atlieka kitą asmenį, kuriam/kuriam sunku pačiam/pačiai apsiginti, skaudinančius veiksmus. Patyčios gali būti reiškiamos įvairiai: suduodant, užgauliojant žodžiais, skleidžiant melagingas apkalbas, atstumiant ir neleidžiant dalyvauti bendroje veikloje, siunčiant užgaulaus turinio žinutes mobiliuoju telefonu arba internetu.

KOKIOS YRA PATYČIŲ PASEKMĖS?

Mokiniai, kurie tampa patyčių objektais, dažnai būna prisilėgti, jų savivertė žema. Dauguma jų kenčia dėl tokių sveikatos sutrikimų kaip skrandžio arba galvos skausmai. Dažnai nukentėję ir jų mokymosi rezultatai. Kai kurie nuo patyčių nukentėję mokiniai dažnai galvoja apie savižudybę, o kartais ir savo noru pasitraukia iš gyvenimo. Neigiamos patyčių pasekmės juos persekioja ir suaugus, net jei po mokyklos baigimo praeina nemažai laiko. Kiekvienas žmogus turi teisę mokykloje jaustis saugiai ir išvengti nemalonios, su patyčiomis susijusios, patirties.

Mokiniai, kurie tyčiojasi iš kitų, taip pat turi sunkumų, tačiau jie kitokie. Dauguma mokinių, kurie linkę užgaulioti kitus, įsitraukia į kitą „asocialią“ veiklą, pavyzdžiui, nepaklūsta nustatytoms taisyklėms, vagia iš parduotuvių, žaloja kitų nuosavybę. Taip pat jie gana anksti pradeda vartoti alkoholį, rūkyti ar net pradeda nešiotis ginklą. Akivaizdu ir tai, jog mokiniai, kurie tyčiojasi iš kitų, o ypač berniukai, papuola į rizikos grupę, nes suaugę daug dažniau įsitraukia į nusikalstamą veiklą. Šie faktai liudija, jog patyčių prevencija yra svarbi net ir tų mokinių, kurie tyčiojasi iš kitų, labui.

Patyčių liudininkais tapusius mokinius taip pat paveikia patyčios. Jie dažnai bijo eiti į mokyklą ar būti mokykloje. Jie dažniausiai jaučiasi bejėgiai ir negalintys pakeisti situacijos, taip pat dažnai juos kankina kaltės jausmas dėl to, kad jie nesiėmė jokių veiksmų. Be to, juos pačius gali įtraukti į patyčių organizavimą, ir jie dėl to jausis labai blogai.

Nuo patyčių nukenčia visi, todėl mūsų progimnazija dalyvauja Olweus patyčių prevencijos programoje.

Jei jums kyla kokių nors klausimų, susijusių su mūsų progimnazijos patyčių prevencijos programa, prašome susisiekti su savo vaiko klasės auklėtoja, programos vykdymo progimnazijoje koordinatorė – socialine pedagoge, kitais mokytojais arba progimnazijos administracija.

Siekiant užkirsti kelią patyčioms, labai svarbu bendradarbiauti ir dirbti visiems kartu.